Peşin Döviz Karşılığı İhracat Hakkında Yazı

Peşin Döviz Karşılığı İhracat - Hazine ve Maliye Bakanlığı Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürlüğünden alınan bir yazıda,

Peşin Döviz Karşılığı İhracat

Hazine ve Maliye Bakanlığı Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürlüğünden alınan bir yazıda, Bakanlıkları tarafından peşin döviz karşılığı ihracatı gerçekleştirmeyen firmalar hakkında çok sayıda banka bildiriminin alındığı, bu bildirimler kapsamında firmalar nezdinde yürütülen incelemeler ve yazışmalar neticesinde, bildirim konusu bedellerin bir kısmının ihracatın süresi içinde gerçekleştirildiği, ancak ihracatın gerçekleştirildiğine dair gümrük beyannamesi ve döviz alım belgesi gibi belgelerin aracı bankalara sunulmadığı ifade edilmektedir.

Bilindiği üzere, Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Karar'a ilişkin Tebliğ (Tebliğ No:2018-32/48)'in 4. maddesinin birinci ve ikinci fıkraları uyarınca, peşin döviz karşılığında ihracatın 24 ay içerisinde gerçekleştirilmesi zorunlu olup, tamamı tek seferde iade edilmeyen veya süresi içinde ihracatı gerçekleştirilemeyen peşin dövizler prefinansman hükümlerine tabi olmaktadır. 2018-32/48 sayılı Tebliğ'in 12. maddesinin birinci fıkrası uyarınca, bahse konu Tebliğ'in uygulanmasına yönelik Bakanlığımızca belirlenen usul ve esasların ilan edildiği, T.C. Merkez Bankası'nın (TCMB) 16.01.2020 tarihli İhracat Genelgesi (İhracat Genelgesi) 6. maddesinin birinci fıkrası "Peşin bedel karşılığı ihracatın 24 ay içerisinde yapılması zorunludur." hükmünü amir olup, anılan maddenin ikinci fıkrasında ise "Peşin döviz karşılığında 24 ay içerisinde ya da birinci fıkra uyarınca verilen ek süre sonunda ihracat yapılmaması veya bu süre içerisinde peşin döviz tutarının tamamının tek seferde iade edilmemesi durumunda bu tutar kambiyo mevzuatı açısından prefinansman kredisi hükümlerine tabidir. Ancak, tamamı tek seferde iade edilmeyen veya süresi içinde ihracatı gerçekleştirilmeyen peşin döviz tutarının 15.000 ABD Doları veya karşılığı döviz ya da Türk Lirasını geçmeyen kısmı prefinansman hükümlerine tabi olmaz." düzenlemesi yer almaktadır.

Öte yandan, yurt dışından temin edilen kredilerin kullanımına ilişkin esasların 2 Mayıs 2018 tarihli TCMB Sermaye Hareketleri Genelgesi ile belirlenmiş olduğu, anılan Genelge'nin 14. maddesinin üçüncü fıkrasında "Döviz geliri olmayan Türkiye'de yerleşik kişiler bu Genelge'nin 21. ve 40. maddelerinde yer alan istisnalar dışında döviz kredisi kullanamaz." hükmünün, dördüncü fıkrasında ise "Döviz geliri olan Türkiye'de yerleşik kişilerden kredi kullanım tarihinde kredi bakiyesi 15 milyon ABD dolarının altında olanlar, kullanmak istedikleri kredi tutarı ile mevcut kredi bakiyesi toplamının son üç mali yılın döviz gelirleri toplamını aşmaması kaydıyla döviz kredisi kullanabilirler." hükmünün amir olduğu, Mezkûr Genelge'nin 37. maddesinin birinci fıkrasında prefinansman kredilerinin ihracat, ihracat sayılan satış ve teslimler ve döviz kazandırıcı hizmet ve faaliyetlerle ilgili olarak mal ve hizmet satışının gerçekleşmesinden önce firmalar tarafından yurt dışından sağlanan krediler olduğu, ikinci fıkrasında ise prefinansman kredilerine aracılık eden bankanın, kredinin 14. madde hükümlerine uygunluğunu kontrol edeceği belirtilmektedir.

Bu itibarla, peşin bedel karşılığı ihracatın 24 ay içerisinde yapılmasının zorunlu olduğu, gerçekleştirilen ihracata ait gümrük beyannamelerinin belirtilen süre içerisinde aracı bankaya ibraz edilmesinden ihracatçının sorumlu olduğu, aksi halde bankaların ihracatı gerçekleştirdiği halde belgelemeyen ve dahi döviz kredisi kullanım şartlarını taşımayan firmalar hakkında Bakanlıklarına bildirimde bulunduğu, bildirimleri takiben, Bakanlıkları tarafından bahse konu firmalar hakkında idari yaptırım süreci başlatıldığı, bu hususta, firmaların peşin döviz karşılığında ihracatı 24 ay içerisinde gerçekleştirmelerinin ve ilgili belgeleri (gümrük beyannamesi, döviz alım belgesi vb.) aracı bankaya ibraz etmelerinin ihracatı gerçekleştirdikleri halde idari yaptırıma uğramamaları açısından önem arz ettiği ifade edilmektedir.

Kaynak: T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı